

Sygn. akt V ACa 31/14, V ACz 42/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Zbigniew Koźma

Sędziowie: SA Maryla Domel-Jasińska

SA Katarzyna Przybylska (spr.)

Protokolant: st. sekretarz sądowy Żaneta Dombrowska

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa L. W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powódki i zażalenia pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 5 listopada 2013 r. sygn. akt I C 173/12

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1) w punkcie 1 (pierwszym) o tyle tylko, że zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 45.000 (czterdzieści pięć tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 25.08.2007 r. do dnia zapłaty,

2) w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, że koszty zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie znosi;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym między stronami wzajemnie znosi;

IV. nieuiszczonymi kosztami sądowymi w postępowaniu apelacyjnym obciąża Skarb Państwa.

Na oryginale właściwe podpisy

UZASADNIENIE

Powódka L. W. wniosła o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa Wojewody (...) kwoty 90.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2007r. do dnia zapłaty oraz renty w wysokości 1.500,00 zł płatnej do rąk powódki do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności każdej z poszczególnych rat.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa- Wojewoda (...) wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2011 r. Sąd Okręgowy w B. w sprawie (...) powództwo oddalił.

Na skutek apelacji powódki Sąd Apelacyjny w Gdańsku uchylił wyrokiem z dnia 27 stycznia 2012r. w sprawie sygn. akt (...)zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B., pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny wskazał, iż koniecznym jest przeprowadzenie dowodu z opinii instytutu celem rzetelnego ustalenia czy istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy aktualnym zdrowiem powódki, a zakażeniem jej (...)podczas pobytu w Szpitalu (...)w B. w 1998r.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w B. oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania w sprawie. Swoje rozstrzygnięcie oparł na ustaleniach.

(...)powódka uległa wypadkowi komunikacyjnemu, w wyniku którego doznała: (...)W trakcie leczenia prowadzonego w (...)w B. doszło do zakażenia powódki (...). Sąd Okręgowy w B. w sprawie sygn. akt (...)w wyroku z dnia 26 listopada 2003r. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 40.000,00 zł ustalając jednocześnie w pkt 2 wyroku odpowiedzialność pozwanego na przyszłość za skutki zakażenia powódki (...) podczas jej pobytu w (...) w B. w 1998r., zaś Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie sygn. akt (...)na skutek apelacji powódki zmienił zaskarżony wyrok zasądzając dalszą kwotę 40.000,00 zł.

Podczas pobytu powódki w (...)w okresie od (...). rozpoznano u powódki (...) powódka była hospitalizowana ponownie w okresie od (...) stwierdzono postęp (...)

Dalsze pobyty i zabiegi przeprowadzone w placówkach medycznych nie zakończyły się zrostem.

Powódka w dalszym ciągu poddawana jest rehabilitacji. (...)

(...)

(...)

Mając na uwadze wskazania Sądu Apelacyjnego w Gdańsku co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 stycznia 2012r., Sąd Okręgowy dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie opinii Instytutu (...) w S.- (...)uszczerzonym opinii powyższego Instytutu z dnia 28 maja 2013r. oraz na podstawie zeznań powódki. W ocenie Sądu Okręgowego, opinie są sporządzone w sposób rzetelny i szczegółowy. Opinie zostały sporządzone przez biegłych specjalistów:(...) - dysponujących wiadomościami specjalnymi koniecznymi do rozpoznania stanu zdrowia powódki. Biegli wydali opinię po przeprowadzonych badaniach lekarskich powódki, konsultacjach oraz po zapoznaniu się z rozległą dokumentacją lekarską i aktami sprawy. Sąd Okręgowy nie widział podstaw do kwestionowania opinii. W ocenie Sądu opinia z dnia 9 lutego 2013r. jest bardzo szczegółowa, sporządzona w sposób wnikliwy, rzetelny i profesjonalny; biegli bardzo dokładnie przeanalizowali rozległą dokumentację medyczną powódki, jednakże wobec treści pisma strony powodowej, biegli wydali w dniu 28 maja 2013r. pisemną opinię uzupełniającą, która odpowiada na pytanie powódki.

Ponadto, Sąd dał wiarę zeznaniom powódki, albowiem zeznania są spójne, logiczne i korespondują z treścią dokumentacji medycznej.

Kierując się wskazaniem Sądu Apelacyjnego wobec braku możliwości przeprowadzenia konfrontacji biegłych(...) Sąd I instancji postanowił dopuścić i przeprowadzić dowód z opinii Instytutu na okoliczność ustalenia, czy istnieje adekwatny związek przyczynowo- skutkowy pomiędzy pogorszeniem się stanu zdrowia powódki po roku 2004, a zwłaszcza, czy istnieje związek pomiędzy faktem (...)

Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z treścią art. 361 §1 k.c, zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wskazać należy, iż odpowiedzialność pozwanego orzeczona wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 26 listopada 2003r. w sprawie(...)ograniczona jest tylko do skutków (...) podczas pobytu powódki w (...)w B. w 1998r. Sąd badał zatem, czy

istnieje adekwatny związek przyczynowo-skutkowy, o którym mowa w art. 361 § 1 k.c. - tj. czy w zestawie wszystkich przyczyn i skutków wystąpiły takie przyczyny, które normalnie powodują określone skutki.

Sąd I instancji na podstawie opinii ustalił, iż zakażenie powódki (...) stanowi jedną z przyczyn powolnego gojenia się (...)powódki, jednakże nie jest bezpośrednią przyczyną obecnego stanu zdrowia i przyczyną kolejnych operacji i hospitalizacji powódki po 2004 roku. Istotnym jest, że odpowiedzialne za stan zdrowia powódki są także : (...), które już nie występuje u powódki od września 1999r. nie jest bezpośrednią przyczyną powstania (...), który już został rozpoznany u powódki w 2000 roku i który istniał również w dacie wydania orzeczenia przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku w dniu 28 kwietnia 2004r. w sprawie (...)

Sąd Okręgowy uznał, na podstawie powyższych wniosków opinii, że w zestawie wszystkich w/w przyczyn i skutków - dany fakt tj. przebyte i wyleczone (...) -nie było koniecznym warunkiem wystąpienia aktualnego stanu zdrowia powódki -(...)kolejnych hospitalizacji powódki po dacie 28 kwietnia 2004r i nadal utrzymującego się(...), gdyż nie są to przyczyny, które normalnie powodują opisane skutki.

Sąd Okręgowy na podstawie opinii Instytutu ustalił, że od dnia 24 września 1999r. nie wyhodowano u powódki(...), nie obserwowano klinicznych objawów (...)w badaniach dodatkowych nie obserwowano zmian wskazujących na (...). Również podczas pobytu powódki w (...)w okresie od 29.05 do 15.06,2000r. nie zanotowano obecności (...) w przebiegu operacji, nie obserwowano objawów (...)podczas pobytu powódki w ww. szpitalu w listopadzie 2002r. Ponadto kolejna dokumentacja medyczna z dalszego leczenia powódki w 2005r., 2007r. i 2012r. (k. 492) nie wskazuje na stan zapalny i zakażenie (...)

Istotnym jest, iż czynnikiem(...). Biegli wskazali, że (...)jest jednym z głównych czynników niekorzystnie zmieniających układ szkieletowo-mięśniowy, albowiem ma negatywny wpływ na gęstość mineralną kości i spowalnia dynamikę gojenia się ran, a powódka (...). (...)

Sąd Okręgowy na podstawie opinii Instytutu ustalił, iż stwierdzone u powódki zmiany są następstwem przebytego urazu doznanego w wyniku wypadku komunikacyjnego w 29 sierpnia 1998r. i istniały w chwili wyrokowania przez Sąd Okręgowy w B. w 2003r., a także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w 2004r.

Odpowiedzialność pozwanego orzeczona wyrokiem Sądu Okręgowego w B. dnia 26 listopada 2003r. w sprawie (...)ograniczona jest tylko do skutków (...)podczas pobytu powódki w (...) B. w 1998r. Sąd I instancji na podstawie opinii Instytutu ustalił, iż od 1999r. nie obserwowano(...), a zatem nie można dopatrywać się efektów bezpośredniego negatywnego oddziaływania (...)Ponadto stan zdrowia powódki nie uległ pogorszeniu w stosunku do stanu jaki istniał w czasie orzekania przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku w kwietniu 2004r. Powódka tak samo jak w 2004r. (...), zmuszona jest do korzystania z pomocy osób trzecich,(...). Powódka już w czasie rozpoznania sprawy przez Sąd Okręgowy w B. i Sąd Apelacyjny w Gdańsku sygn. akt(...)miała rozpoznane (...). W ocenie Sądu Okręgowego, istotnym jest zatem, że nie ujawniła się nowa krzywda skutkująca odpowiedzialnością pozwanego.

Wskazać należy, iż zasądzona przez Sąd I instancji, a następnie Sąd II instancji kwota zadośćuczynienia w sprawie o sygn. akt (...)była kwotą znaczną i obejmowała nie tylko wszelkie ujemne następstwa w sferze cierpień fizycznych i psychicznych ale również krzywdę, którą obecnie powódka odczuwa. Jak wynika bowiem z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji z dnia 26 listopada 2003r. Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia miał na uwadze uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21.11.1967r. III PZP 37/67, że zadośćuczynienie powinno objąć krzywdę, którą poszkodowany będzie odczuwać w przyszłości.

Bezspornym jest, iż powódka po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie o sygn. akt (...) była wielokrotnie hospitalizowana, przeszła liczne zabiegi oraz rehabilitację, pomimo których w dalszym ciągu nie odzyskała sprawności. Należy mieć jednak, na uwadze, iż pozwany ponosi odpowiedzialność na przyszłość za skutki(...)- za nowe krzywdy, których nie można było przewidzieć w ramach rozpoznawania sprawy (...). Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał

dowodowy wskazuje, iż zakażenie gronkowcem zostało opanowane we wrześniu 1999r. i po tym okresie nie doszło do(...)

Z uwagi na wszystkie opisane wyżej okoliczności, Sąd Okręgowy uznał, iż brak jest adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy przebyciem (...)w roku 1998 a obecnym stanem zdrowia powódki i utrzymującym się (...) - nie jest typowym, normalnym następstwem przebytego w 1998r.(...). Brak jest - w ocenie Sądu Okręgowego - podstaw do uznania, iż powódka po uprawomocnieniu się wyroku z dnia 26 listopada 2003r. w sprawie (...) doznała nowej szkody spowodowanej(...)

Z uwagi na powyższe - Sąd na podstawie art. 445 § 1 k.c. a contrario i art. 444§2 k.c. a contrario - powództwo oddalił.

O kosztach Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 102 kpc.

Apelację od powyższego wyroku złożyła powódka zarzucając:

I. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a polegającą na:

1. sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez ustalenie, w sposób sprzeczny z wnioskami opinii, a w szczególności z wnioskami opinii uzupełniającej (...), iż pomiędzy aktualnym stanem zdrowia powódki, a jej (...)nie zachodzi adekwatny związek przyczynowy, podczas gdy trafna ocena wniosków tej opinii winna prowadzić do wniosku, iż zdaniem biegłych, zakażenie to stanowi przyczynę pośrednią aktualnego stanu zdrowia powódki,

2. obrazę art. 233 § 1 kpc poprzez naruszenie zasad prawidłowego orzekania i granic przysługującego Sądowi prawa swobodnej oceny dowodów przez błędne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego uznanie, że nie ujawniła się u powódki po wydaniu orzeczenia w sprawie Sądu Okręgowego w B., sygn. akt (...) nowa krzywda skutkująca odpowiedzialnością pozwanego gdy już nawet ten sam Sąd wywodzi, iż powódka po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie o sygn. akt (...) była wielokrotnie hospitalizowana, przeszła liczne zabiegi oraz rehabilitację.

Wskazując na powyższe podstawy odwoławcze wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie do pozwanego na rzecz powódki kwoty 90.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2007 r. do dnia zapłaty, oraz miesięcznej renty w kwocie 1.500 zł miesięcznie płatnej do rąk powódki do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności każdej z poszczególnych rat, począwszy od m-ca października 2007 r., ewentualnie skorzystanie w zakresie roszczenia powódki z dyspozycji art. 322 i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki odpowiedniej kwoty także tytułem renty, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy,

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za I i II instancję wg norm przepisanych,

ewentualnie:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B. oraz

2. pozostawienie Sądowi I instancji rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania odwoławczego.

Pozwany złożył zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, wniósł o zmianę postanowienia i przyznanie kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu I instancji co do przebiegu choroby powódki, kolejnych zabiegów operacyjnych oraz obecnego stanu zdrowia i przyjmuje je za własne. Podziela również częściowo ustalenia dokonane na podstawie opinii biegłych. Jednakże z uwagi na niejednoznaczne wnioski co do wpływu (...) na obecny stan zdrowia powódki Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z uzupełniającej opinii z (...) w S. (...) celem odpowiedzi na pytanie czy(...)

Biegli w swojej opinii bardzo szczegółowo opisali proces(...)

(...)

(...)

Sąd Apelacyjny dał wiarę opinii (...) w całej rozciągłości. Wyjaśnia ona szczegółowo przebieg (...) Ostateczne wnioski z niej płynące są logiczne, oparte na profesjonalnej specjalistycznej wiedzy, wyjaśniają wątpliwości wynikające z poprzednich opinii sporządzonych w sprawie. Nie została zakwestionowana przez strony.

Mając jej treść na uwadze Sąd Apelacyjny uznał, iż zachodzą przesłanki do zasądzenia dalszego zadośćuczynienia na rzecz powódki za skutki (...) podczas pobytu w(...) w B.. Bez wątplenia powódka po 2004 r. doznała nowej krzywdy, której wcześniej nie można było przewidzieć. W 2004 r. powódka w wyniku orzeczeń Sądu otrzymała łącznie kwotę 80.000 zł zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w postaci (...) podczas zabiegu (...). (...) zostało wyleczone, ale jego skutki bezpośrednio przyczyniły się do (...) a w ostateczności znacznej niesprawności L. W.. Powódka po 2004r. poddawana była szeregu zabiegom operacyjnym. Była w związku z tym wielokrotnie hospitalizowana. (...) i związana z tym konieczność ograniczenia aktywności powodowała dalsze niekorzystne zmiany w organizmie powódki skutkujące negatywnymi rokowaniami co do wyzdrowienia. Biegli stwierdzili, że procentowy udział (...) zwykle jest oceniany na 50%. Zatem przyjąć należy, że pozostałe 50% wynika ze zmian powstałych na skutek (...).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał żądanie powódki za usprawiedliwione co do zasady.

Zasądzając kwotę 45.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę Sąd Apelacyjny miał na uwadze długotrwałość cierpień doznanych przez powódkę, jej młody wiek w jakim doszło do (...), znaczny stopień niepełnosprawności. Powódka w zasadzie jest osobą niesamodzielną, wymaga stałej pomocy osoby trzeciej, zajmuje się nią jej mąż, który musiał z tego powodu zrezygnować z pracy zarobkowej. Powódka jako młoda osoba została pozbawiona wszelkich form aktywności, możliwości pracy zawodowej, korzystania z rozrywek do jakich konieczna jest sprawność fizyczna, uprawiania sportów.

Biegli w swojej opinii stwierdzili, że gdyby leczenie złamania odbywało się bez powikłań powódka po 12 miesiącach leczenia i rehabilitacji mogłaby powrócić do pracy nie wymagającej wysiłku, a po kolejnym roku do każdej pracy. Zatem w ocenie Sądu Apelacyjnego po 24 miesiącach wróciłyby do pełnej sprawności życiowej.

Mając na uwadze treść opinii biegłego Sąd zasądził 50% z kwoty jakiej domagała się powódka w pozwie, bowiem biegli ocenili, że na taki procent ustalają udział (...) W pozostałej części Sąd oddalił powództwo o zadośćuczynienie uznając je za niezasadne, bowiem krzywda powódki wynika nie tylko (...)

Sąd oddalił żądanie powódki o zasądzenie renty z tytułu utraconych zarobków. Powódka otrzymuje rentę, dodatek pielęgnacyjny oraz świadczenie z ZUS co daje miesięcznie dochód w kwocie około 1500 zł tj. na poziomie najniższego wynagrodzenia krajowego. Powódka nie wykazała, iż mogłaby na skutek podnoszenia kwalifikacji uzyskać wynagrodzenie na wyższym poziomie. Przy obecnie panującej wysokiej stopie bezrobocia nawet osoby o wysokich kwalifikacjach zmuszone są podejmować pracę za najniższym wynagrodzeniem. Zatem Sąd uznał żądanie powódki w tej części za niezasadne i je oddalił.

Nadmienić jednak należy, że nic nie stoi na przeszkodzie aby powódka wystąpiła z roszczeniem o rentę na zwiększone potrzeby w związku z zaistniałym schorzeniem o ile takie faktycznie istnieją i generują dodatkowe koszty.

Mając powyższe na uwadze zarzuty apelacji należało uznać za zasadne. W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznając apelację za częściowo uzasadnioną na mocy art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w części oraz na mocy art. 385 kpc w pozostałej części apelacje oddalił.

Z uwagi na zmianę treści orzeczenia co do istoty sprawy Sąd Apelacyjny odmiennie niż Sąd I instancji orzekł o kosztach postępowania i mając na uwadze wynik procesu na mocy art. 100 kpc zniósł wzajemnie koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami co skutkowało na mocy art. 397 § 2 kpc w zw. z art. 386 § 1 kpc zmianą zaskarżonego przez pozwanego postanowienia o kosztach procesu.